

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Nilüfer ŞAHİN TEZCAN

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Lisansüstü Enstitüsü, nilufer-sahin-@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-0403-5150

Dr. Öğr. Üyesi Ayhan KARAKAŞ*,

Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ayhankarakas74@gmail.com

ORCID: [0000-0001-9285-0552](https://orcid.org/0000-0001-9285-0552)

Prof. Dr. Said KINGİR

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi

saidkingir@hotmail.com

ORCID: [0000-0002-5459-3484](https://orcid.org/0000-0002-5459-3484)

Doç. Dr. Aydın YILMAZER

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Rekreasyon Bölümü,

Yilmazer@subu.edu.tr

ORCID: [0000-0001-8295-4745](https://orcid.org/0000-0001-8295-4745)

Öz

Girişimcilik ekonomik kalkınma üzerinde önemli etkilere sahiptir. İş dünyasının gelecekteki temsilcileri olacak gençlerin girişimcilik hakkındaki bilgileri ve bu yöne olan eğilimleri önem arz etmektedir. Bu çalışmada gençlerin girişimcilik eğilimleri ile ilgili bilgi elde etmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir anket formu oluşturulmuştur. Anket formları Sakarya Üniversitesi öğrencileri doldurulmuştur. Çalışma nicel bir çalışmadır. Evreni temsil edecek kişilerin seçilmesinde kolayda örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Toplamda

*Sorumlu Yazar (Corresponding Author)

Citation/Atıf: Şahin Tezcan, N., Karakaş, A., Kingır, S. Yilmazer, A. (2019). Sakarya Üniversitesi Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma. Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 3(1), 50-68.

Geliş (Received) : 16.04.2019

Kabul (Accepted) : 18.06.2019

Yayın (Published) : 30.06.2019

445 kullanılabilir anket formu elde edilmiştir. Elde edilen verilere SPSS ve AMOS paket programları aracılığı ile frekans analizleri, yüzde analizleri, faktör analizleri, t testleri ve ANOVA testleri uygulanmıştır. Ölçekte bulunan sorular 5 boyut (fırsatları değerlendirme, yenilik yapma, bağımsız olma, dışa açıklık ve risk alma) altında toplanmıştır. Analizler bu boyutlar üzerinden gerçekleştirilmiş olup çeşitli sonuçlar ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda gençlerin girişimcilik eğilimlerinin geliştirilmesine yönelik olarak ilgili taraflar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Genç Girişimciler, Sakarya Üniversitesi

A RESEARCH ON THE ENTREPRENEURSHIP TRENDS OF SAKARYA UNIVERSITY STUDENTS

Abstract

Entrepreneurship has significant effects on economic development. Knowledge of young people, who are to be the future representatives of business world, on entrepreneurship and their tendencies on this matter are of great importance. In this study, it is aimed to obtain information on entrepreneurship trends of young people. A questionnaire form was created for this purpose. The questionnaires were filled out by students of Sakarya University. The study is a quantitative study. Convenience sampling method was preferred in the selection of the people who were to represent the population of the study. A total of 445 utilizable questionnaire forms were obtained. The frequency analyses, percentage analyses, factor analysis, t tests and ANOVA tests were applied to the obtained data using SPSS and AMOS package programs. The questions included in the scale were grouped under 5 dimensions (making use of opportunities, making innovation, being independent, being extraverted and taking risks). The analyses were conducted on these dimensions and various results were found. As a result of the research, recommendations were made for the related parties.

Keywords: Entrepreneurship, Young Entrepreneurs, Sakarya University

Giriş

Girişimcilik, işletme literatürü içinde sürekli gelişen ve giderek yaygınlaşan dinamik bir araştırma alanı durumuna gelmiştir. (Ağca & Yörük, 2006, s. 156). Bireyin mevcut

bulunan olanaklar dışında kalan, farklı olanakları araştırması ve fayda yaratacak alternatifler ortaya çıkarması girişimcilik kavramının temelini oluşturur. Girişimci çevresinde mevcut olan fırsatlar dışında başka fırsatlar aramaktadır. Bu durum girişimciliğin yenilik özelliğini vurgulamaktadır. Birey kendi için mevcut olanlar dışında yeni bir çalışma alanı oluşturmak istemektedir. Yeni olanın ve yeniliğin ortaya çıkaracağı fırsatlardan yararlanırken, bilinmeyen bir durum içinde olmanın tehditleri kimi zaman girişimcinin karşısına çıkabilmektedir. Girişimci bu fırsat ve tehditleri iyi şekilde değerlendirip kendisi için en yüksek faydayı sağlayacak durumları tercih etmelidir. Böylece faaliyetlerini başarıyla sürdürebilecektir.

Girişimcilik toplumsal yapının da farklılaşması bakımından önem taşımaktadır. Bir faaliyet, iş ya da meslek olarak girişimcilik toplum için iktisadi gelişim süreci oluşturur. Bazı toplumlarda girişimciler egemen sınıfın temsilcisi ya da üst sınıfın bir parçası olarak görülür. Girişimciler kimi zaman; topluma yön veren, toplumu bir yöne sürükleyen bir taraf olarak düşünülebilir (Aytaç, 2006, s. 156). Bu denli etkin bir yapıya sahip olan girişimciliğin gençlerin istihdamı konusunda da etkileri bulunmaktadır. Gençlerin istihdam konusunda yaşadıkları zorlukların önüne geçebilecek bir seçenek durumunda olan girişimciliğin, geleceğin iş dünyasının başrollerinde olacak gençler için etkin bir şekilde değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Gençlerin girişimcilik eğilimleri ile ilgili literatürde yapılmış çalışmalar mevcuttur. Bu çalışma Sakarya Üniversitesi öğrencilerinin girişimcilik eğilimleri hakkında bilgi edinmeyi amaçlamaktadır.

1. Girişimcilik Kavramı

Refahını ve mutluluğunu en üst düzeye taşımak isteyen bireyin, ortaya çıkacak olan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla gelir elde etmekten başka bir seçeneği yoktur. Söz konusu ihtiyaçların karşılanması için temelde iki yolu bulunmaktadır. Birey yaşamını kazanmak için temel üretim faktörü olan emeğini ya kendisi değerlendirecektir ya da başkasının emeği kullanmasına izin verip değerlendirmek durumunda kalacaktır. İlk seçenek için birey kendi ad ve hesabına, ikinci seçenekte ise başkasının ad ve hesabına çalışıyor demektir. İki seçenek içinde bireyin çalışma ihtiyacı ön plandadır. Kendi ad ve hesabına çalışmak isteyen ve yeterli güce sahip olan birey bir işletme kurar. İşletmeyi kendi kurmuş, tasarlamış, düşünmüş, planlamış ve harekete geçirmişse ‘kurucu’ ya da ‘girişimci’ unvanıyla anılabilir (Tutar, 2013, s. 25). Girişimci kavramı farklı yazarlar tarafından farklı yönleri vurgulanarak tanımlanmaya

çalışılmıştır. Yönetim bilimciler girişimciyi yaratıcı, işletme sahibi ya da bir girişimin yöneticisi olarak görürken bazı araştırmacılar girişimcinin en temel özelliği olarak finansal riskten bahsetmişlerdir (Arıkan, 2002, s. 28). Yani girişimci; toplumda varlığını gösteren insan ihtiyaçlarının karşılanması için hizmet üretmek üzere üretim faktörlerini bir araya getiren ve yenilikçi bir etkiyle bunları yöneten sonuç olarak kar elde eden kimse olarak tanımlanabilir. Bu kişiler başkalarının baktığı ama göremediği fırsatları görüp bunları iş fikrine dönüştürebilen kişilerdir (Halis, 2009, s. 25).

Günümüzde girişimcilik; gerek toplum hayatının gelişimi için, gerekse ekonomik yaşamın canlanması bakımından hayati önem taşıyan fonksiyonlardan biri durumundadır. Bunun yanı sıra girişimcinin çağdaş toplum içinde temel işlevi; ardı arkası kesilmeden gerçekleştirdiği yenilikler şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan modern girişimcinin gücü; yenilik yapmak ve yaptığı yenilikleri iş dünyasında somut ticari ürünlere dönüştürebilmekten geçer (Arıkan, 2002, s. 45). Girişimcilik; zihinsel algılama ve sezgiyle başlayan bir yolculuk, model, güven, psikolojik açıdan girişimcinin özellikleriyle bütünleşen bilinçli duygusallık, başarıya odaklı davranışları ve diğer davranışlarla uygun şekilde biçimlendiren özel bir teknolojidir. Stratejik rekabet açısından da geleceği yönlendirmeye katkı sağlayan, kaynak ve yetenekleri inşa eden, değer yaratan düşünce ve umut fabrikaları olduğu söylenebilir (Top, 2006, s. 7).

Girişimciliğin avantaj ve dezavantajlarından kısaca bahsetmek gerekirse; avantajları; özerklik, başarıma hissi, finansal kontrol; dezavantajları; kişisel özveriler, sorumluluk yükü, zarara fazla tolerans gösterememek şeklinde sıralanabilir (Arıkan, 2002, s. 48). İnsanların girişimciliğe yönelmesinde çeşitli amaçlar bulunmaktadır. Bunları sıralamak gerekirse; kar etme arzusuna sahip olma, bağımsız olma arzusu taşıma ve kişisel tatmin sağlama öncelikli olarak söylenebilir. Bunların yanı sıra; yeni ürün geliştirmek, toplumda saygın bir yere sahip olmak, pazarda belirlenen boşlukları doldurulmak, yaşadığı toplumda daha etkin olmak, saygı görmek, toplumun refahına katkı sağlamak, geleceği garanti altına almak, yüksek kazanç elde etmek, yeniliklerin öncüsü olmak, özgür olmak, ülke ekonomisine katkı sağlamak ve istihdam olanakları sağlamak gibi birçok farklı amaç sıralanabilir (Halis, 2009, s. 26). Girişimcilik genel olarak ekonomik gelişimin ve inovasyonun önemli bir unsuru haline gelmiştir. Ülkeler artan pazar kaygıları, işgücünde sayısal azalmalar nedenleriyle büyüme ve gelişme yönelimli

yeni iş imkanları oluşturan seçeneklere yönelmektedir (Altan, 2012, s. 3). Girişimcilikte bu seçenekler arasında dikkat çekenlerdendir.

Bir girişimci; işletmenin yöneticisi, aynı zamanda sahibi olabilir. Hatta yönetim görevlerini başkalarına devir edebilir. Büyük işletmelerde yönetim, yöneticiliği meslek edinen profesyonel yöneticilere bırakılmaktadır. Yönetici, işletme sahibinin yani girişimcinin adına çalışmaktadır. Amacı bir başkası tarafından belirlenmiş olan işletme amaçlarına ulaşılmasıdır. Yöneticiler girişimcilere karşı sorumludurlar. Yöneticiler işletme adına birçok faaliyeti yerine getirmelerine rağmen işletme faaliyetinden elde edilen kara sahip olmazlar aynı zamanda ortaya çıkacak zararlara da katlanmak zorunda değillerdir. Aradaki en önemli fark risk alma konusunda ortaya çıkmaktadır. Girişimci risk alırken; yönetici işletme kârı ve riski başkalarına ait olmak üzere hareket etmektedir. Üstlenilen sorumluluk bakımından girişimcinin sorumlulukları çok daha fazladır (Büyük, 2014, s. 75).

Aktif bir girişimcilik yapısının var olması, küçük işletmelerin gelişimi için önem arz eden konulardandır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde girişimcilik ve girişimciliğin desteklenmesi ülkelerin temel politikaları haline almıştır. Bu politikalar doğrultusunda girişimcilere maddi ve manevi kurumsal bir takım destek mekanizmaları her düzeyde işletilmektedir. Bireylerin erken yaşta girişimci olmaya yönelmesi ve girişimciliğin toplumun bir parçası haline dönüşmesi amaçlarıyla üniversite düzeyinde girişimcilik dersleri yaygınlaşmıştır. Girişimciliği önemli kılan unsurlar şu şekilde sıralanabilir; Ekonomik büyüme ve işsizlik sorunu, yoğun rekabet ortamı, toplumun menfaatleri, bireysel menfaatler vb.dir (Tomak, 2015, s. 33). Girişimciliğin bir dönüşüm süreci olduğu söylenebilir. Yenilikçi bir fikirden bir işe, bir işten ise bir değere ilerlemeyi sağlayan bir süreçtir (Altan, 2012, s. 3).

Girişimciliğe uygun kişilik özelliklerinin bulunması uygun çevresel faktörlerle birleştiğinde anlam ve önem kazanır. Girişimcide olması gereken nitelikler şu şekilde sıralanabilir; bağlılık, kararlılık ve azim, başarı ihtiyacı, fırsat yönelimi, içsel kontrol odağı, belirsizliğe karşı tolerans, risk almak, yenilik ve yaratıcılık, iyimserlik, liderlik, kendi geleceğine yön verebilme ve benzeri birçok faktör sıralanabilir (Marangoz, 2013, s. 7). Girişimcilik ve girişimcilik eğilimleri konuları geçmişten günümüze kadar farklı başlıklar altında birleşerek birçok çalışmaya konu olmuştur. Daha önce yapılan çalışmalarda kullanılan değişkenler genelde girişimcilik, kadın girişimciliği ve girişimcilik eğilimlerini belirlemeyi

amaçlarken, bu çalışmada üniversite gençlerinin girişimcilik eğilimleri üzerinde durulmuştur. Bu noktada diğer çalışmalara benzerlik ve farklılık gösterdiği noktalar bulunmaktadır. Günümüzde yeni çalışmalara da konu olmaya devam etmektedir. Benzer konularla ilgili daha önce yapılmış olan bazı çalışmaları sıralamak gerekirse; Aykan (2004) yaptığı çalışmada girişimcilerin liderlik özelliklerini araştırmış ve liderlik özellikleriyle ilgili çeşitli sonuçlar ortaya koymuştur. Cull (2006) yaptığı çalışmada genç girişimcilere verilen akıl hocalığı konusunu işlemiştir. Akıl hocalarının bağımlılığı azaltan, özgüveni artıran bir yaklaşım içinde olmalarının gerekliliğini ortaya koymuştur. Tilley & Young (2006) yaptıkları çalışmada sürdürülebilirlik ilkelerine dayanan girişimcilik hakkında tartışmışlardır. Yılmaz & Sünbül (2009) yaptıkları çalışmada üniversite öğrencilerinin girişimciliklerini ölçebilecek güvenilir bir ölçek geliştirmeyi amaçlamışlardır. Doğaner & Altunoğlu (2010) üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ölçmek amacıyla gerçekleştirdikleri çalışma sonucunda erkek öğrencilerin girişimcilik eğilimlerinin kız öğrencilere göre daha fazla olduğu fakat eğitim düzeyine göre anlamlı bir farkın meydana gelmediğini ortaya koymuştur. Hickie (2011) yaptığı çalışmada girişimcilik öncesi bilgilerin girişimcilik faaliyetlerini nasıl etkilediği konusunu ele almıştır. Aynı zamanda girişimcilerin işlerini büyütürken karşılaştıkları zorlukları incelemiştir. Langevang ve arkadaşları (2012) yaptıkları çalışmada Uganda’lı genç girişimcilerin motivasyon ve istekleri üzerine çalışmışlardır. Bruhn & Zia (2013) yaptıkları çalışmada genç girişimciler için işletme eğitiminin etkisini incelemiştir. Eğitim programlarının işletmelerin hayatta kalmasına katkı sağladığı ve kadınlar tarafından işletilen işletmelerin performansta başarılı olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır. Yirik & Ilgaz Yıldırım (2014) kadın girişimciler üzerine yaptıkları çalışmada demografik özelliklere göre gerçekleştirdikleri incelemeler sonucunda çeşitli sonuçlar ortaya koymuşlardır. Ceptureanu & Ceptureanu (2015) Avrupa’daki genç girişimcilerin önündeki zorluklar ve engeller üzerine bir çalışma gerçekleştirmiş ve çeşitli önerilerde bulunmuştur. Edelman ve arkadaşları (2016)Yaptıkları çalışmada genç girişimcilere aileleri tarafından verilen sosyal ve finansal sermayelerin etkilerinin incelemiştir. Gençler üzerinde sosyal sermayenin etkisinin daha önemli olduğu sonucunu ortaya koymuşlardır. Aksoy & Yalçınsoy (2017) üniversite öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada araştırmaya dahil olan öğrencilerin yüksek düzeyde girişimcilik eğilimine sahip oldukları sonucunu ortaya koymuşlardır. Gümüş ve arkadaşları (2017) öğrencilerin girişimcilik eğilimleri üzerine yaptıkları çalışma sonucunda Kastamonu

Üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler ile Türk dünyası öğrencilerini karşılaştırmış, farklılıkları ortaya koymuştur. Özkan & Temeloğlu (2017) yaptıkları çalışma sonucunda turizm eğitimi alan öğrencilerin girişimcilik eğilimleriyle ilgili çeşitli sonuçlar ortaya koymuştur. Sarıtaş ve Duran (2017) öğrenciler üzerine yaptıkları çalışma sonucunda, öğrencilerin girişimcilik eğilimleri olduğu, girişimcilik için bir iş fikirlerinin olduğu ve gelecekte bu fikri uygulamak istedikleri sonuçlarını ortaya koymuşlardır. Aslan ve arkadaşları (2017) üniversite öğrencileri üzerine gerçekleştirdiği çalışma sonucunda girişimcilik dersi kazanımlarının girişimcilik eğilimlerini pozitif yönde etkilediğini ortaya koymuşlardır. Özcan ve arkadaşları (2018) öğrenciler üzerine yaptıkları çalışma sonucunda ailelerinde girişimci bulunan öğrencilerin girişimcilik eğiliminin daha fazla olduğu sonucunu ortaya koymuşlardır. Bunun yanında girişimcilik eğitiminin girişimcilik eğilimini pozitif etkilediği sonucuna ulaşmışlardır.

Girişimcilik geleceğin iş dünyasını şekillendirecek olan gençlerin kariyer hayatı için tercihleri önem arz eden konulardandır. İş seçenekleri arasında girişimcilik günümüz dünyasında çokça duyulan ve tercih edilen konudur. Bu çalışma gençlerin girişimcilik eğilimleri hakkında bilgi edinmeyi amaçlamıştır.

2. Yöntem

2.1. Veri Toplama Aracı

Araştırmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak da anket tekniği tercih edilmiştir. Çalışmada kullanılan ölçek (Yılmaz & Sünbül, 2009) tarafından gençlerin girişimcilik eğilimlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş ve çalışmalarında kullandıkları 36 sorudan oluşan ölçektir. Çalışma için kullanılan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcılara ait demografik ve bazı bireysel özelliklere yönelik sorular yer alırken, ikinci bölümde ise girişimcilik eğilimlerine ilişkin ifadeler yer almaktadır. Ölçeğin ikinci bölümündeki ifadeler için 5’li likert tekniği kullanılmıştır. Anketin uygulandığı katılımcılardan her bir ifadeye (1) Kesinlikle Katılmıyorum, (2) Katılmıyorum, (3) Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, (4) Katılıyorum, (5) Kesinlikle Katılıyorum seçeneklerinden birisini işaretleyerek değerlendirme yapmaları istenmiştir.

Alfa katsayısına göre bir ölçeğin güvenilirliği şu şekilde yorumlanmaktadır (Kalaycı, 2009, s. 405); $,00 \leq \alpha < ,40$ ise ölçek güvenilir değildir, $40 \leq \alpha < ,60$ ise ölçek güvenilirliği düşük, $60 \leq \alpha$

<,80 ise ölçek oldukça güvenilir, $80 \leq \alpha < 1,00$ ise ölçek yüksek derecede güvenilir bir ölçektir. Ölçeğin bütünü üzerinde yapılan güvenilirlik testi sonucu ölçek, Cronbach Alpha değeri 0,940 çıkmıştır. Boyutlara göre ölçeğin güvenilirlik dereceleri tablo 2’de görülmektedir. Buradan ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğu söylenebilir.

2.2.Araştırma Evreni ve Örnekleme

Araştırma evrenini Sakarya Üniversitesi öğrencilerinin oluşturmaktadır. Ancak öğrencilerin tümüne ulaşmanın mümkün olmamasından dolayı örneklem tekniği uygulanmıştır. Böylece olasılığa dayalı olmayan örnekleme türlerinden kolayda örnekleme tekniği ile veriler toplanmıştır. Toplamda 500 öğrenciye ulaşmak amacıyla yola çıkılıp 468 ankete geri dönüşü alınmış ve bu anketlerin 445’inin kullanılabilir olduğu tespit edilmiştir.

2.3.Verilerin Analizi

Çalışma sonucu elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılmış, SPSS paket programı ve AMOS paket programı yardımı ile analiz edilmiştir. Analiz çeşitleri olarak frekans analizleri, faktör analizleri, t testi ve ANOVA testlerinden faydalanılmıştır. Analizler sonucu elde edilen bulgular tablolar yardımıyla raporlanmıştır.

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini anlamak amacıyla basıklık ve çarpıklık etkileri incelenmiş, turizm algısına ait olan değerlerin gerekli olan aralık içinde olduğu tespit edilmiş ve normal dağılım koşulunu sağladığı (Kline, 2011) kabul edilmiş ve parametrik testlerin uygulanmasına karar verilmiştir.

Tablo 1 :Ölçek Verilerine İlişkin Basıklık ve Çarpıklık Değerleri

	Basıklık	Çarpıklık
Fırsatları Değerlendirme	0,111	-0,508
Yenilik Yapma	-0,041	-0,356
Bağımsız Olma	1,255	-0,654
Dışa Açıklık	-0,251	-0,497
Risk Alma	-0,306	-0,202

3. Bulgular ve Yorumlama

Araştırma örnekleminin bireysel özelliklerine ilişkin yüzde ve frekans bilgileri tablo 2’de görülmektedir. Tablo incelendiğinde katılımcıların %59,3’ü kadınlardan oluşurken %40,7’si erkeklerden oluşmaktadır. Yaşa bakıldığında %37,8’inin 18-20 yaş aralığında, %46,1’inin 21-

23 yaş aralığının %16,2'sinin ise 24 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir. Öğrencilerin iş durumuna bakıldığında %85,6'sı herhangi bir işte çalışmamaktadır. Bu durum örneklemin öğrencilerden oluşmasından kaynaklanmaktadır. Örneklemin büyük çoğunluğunu 1 ve 2. Sınıflar oluşturmaktadır. Eğitim durumuna göre sınıflama yapıldığında %66,1 çoğunluğu lisans düzeyinde eğitim gören öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Harcama miktarına göre %44 çoğunluk 500-999 TL harcama aralığında girmektedir. Öğrencilerin üniversiteye geldikleri bölge %74,2 ile Marmara Bölgesidir. Örneklemin oluşturulan bireylerin %76,6 çoğunluğu herhangi bir girişimcilik eğitime tabi tutulmamıştır. Dolayısıyla %53,7'sinin herhangi bir girişimcilik iş fikri bulunmamaktadır. Anne (%90,6), baba (80,2) eğitim durumuna göre büyük çoğunluğun lise düzeyi ve daha alt düzey eğitim aldıkları görülmektedir.

Tablo 2: Araştırma Örneklemine İlişkin Demografik ve Diğer Kişisel Bilgiler

Cinsiyet	N	Yüzde (%)	Yaş	N	Yüzde (%)
Erkek	181	40,7	18-20 arası	168	37,8
Kadın	264	59,3	21-23 arası	205	46,1
Öğrenci İş Durumu	N	Yüzde (%)	24 ve üzeri	72	16,2
Çalışıyor	64	14,4	Sınıf	N	Yüzde (%)
Çalışmıyor	381	85,6	1 Sınıf	147	33,0
Eğitim Durumu	N	Yüzde (%)	2 Sınıf	135	30,3
Ön Lisans	94	21,1	3 Sınıf	94	21,1
Lisans	294	66,1	4 Sınıf	69	15,5
Lisans Üstü	57	12,8	Aylık Harcama	N	Yüzde (%)
Fakülte	N	Yüzde (%)	0-499 TL	130	29,2
Turizm Fakültesi	77	17,3	500-999 TL	196	44,0
Fen-edebiyat Fakültesi	111	24,9	1000-1499 TL	68	15,3
Siyasal Bilgiler	39	8,8	1500 ve üzeri	51	11,5
Mühendislik Fakültesi	62	13,9	Bölge	N	Yüzde (%)
İşletme Fakültesi	61	13,7	Marmara Bölgesi	330	74,2
Meslek Y. O.	95	21,3	Diğer	115	25,8
Girişimcilik İş Fikri	N	Yüzde (%)	Girişimcilik Eğitimi	N	Yüzde (%)
Fikri Olan	206	46,3	Eğitim alan	104	23,4
Fikri Olmayan	239	53,7	Eğitim Almayan	341	76,6
Anne Eğitim	N	Yüzde (%)	Baba Eğitim	N	Yüzde (%)
Lise ve altı	403	90,6	Lise ve altı	357	80,2
Üniversite ve	42	9,4	Üniversite ve Üzeri	88	19,8

Üzeri					
Anne İş Durumu	N	Yüzde (%)	Baba İş Durumu	N	Yüzde (%)
Çalışmıyor	337	75,7	Çalışmıyor	74	16,6
Kamu Çalışanı	23	5,2	Kamu Çalışanı	74	16,6
Özel Sektör	78	17,5	Özel Sektör	253	56,9
Girişimci	7	1,6	Girişimci	44	9,9

Uygulanan faktör analizi sonuçları Tablo 3’de verilmiştir. Analiz sonucunda 34 maddeden 5 faktör elde edilmiştir. Faktör analizi sonuçları toplam Varyansın %50,57’sini açıklamaktadır. Verilerin faktör analizine uygunluğunu sınamak amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin ve Barlett küresellik testi uygulanmıştır. Korelasyon matrisindeki ilişkilerin, faktör analizi yapacak ölçüde yeterli olup olmadığını test etmek amacıyla gerçekleştirilen Bartlett küresellik testi sonuçları istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş ($p=0.000<0.05$) ve faktör analizine tabi tutulan değişkenler arasında ilişki olduğu tespit edilmiştir. Temel Bileşenler analizinde Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0.931 olarak hesaplanmış olup, örneklem büyüklüğünün faktör analizinin uygulanması için yeterli olduğu kanaatine varılmıştır.

Tablo 3: Girişimcilik Eğilimi Ölçeği Faktör Analizi ve Güvenirlik Analizi Sonuçları

Boyutlar ve İfadeler	Varyans	Açıklanan Varyans	Cronbach Alpha	Özdeğer
Fırsatları Değerlendirme				
İşimi severek ve azimle yaparım.	,714	15,2 49	0,88 8	11,42
Yaptığım planları yürütebileceğimden çoğunlukla eminimdir.	,602			
İş konusunda gelecekle ilgili etkili kararlar alabilirim.	,598			
Elimdeki kaynakları bir araya getirerek verimliliğe dönüştürebilirim.	,575			
Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim.	,555			
İşimde yaratıcılık yönüm güçlüdür.	,549			
İşimi gerçekleştirirken, herhangi bir ekip ya da kişiyle çalışabilirim.	,547			
İşimde ve çalışmalarımda ortaya çıkan değişimlere açığım.	,535			
Farklı işlere yönelik motivasyonum ve eğilimlerim güçlüdür.	,518			
Bir işte ya da uygulamada liderliği ele almaktan çekinmem.	,514			
Yeterli çabayla, her türlü sorunu ortadan kaldırmamız.	,513			
Başarıyı sağlayacak uygun yöntem ve tekniklerin arayışı içerisindeyimdir.	,470			
Yenilik Yapma				
Yeni bir perspektiften bakmama imkan sağlayan proje ve işlerle uğraşırım.	,672	11,6 13	0,81 8	1,661
Yeni bir perspektiften bakmama imkan sağlayan proje ve işlerle uğraşırım	,665			

Eski fikirlere ve uygulamalara meydan okumayı ve daha iyilerini araştırmayı severim.	,604			
Yeni bir şeyleri denememe imkan veren projeler üzerinde çalışmayı severim.	,596			
Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.	,593			
Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim.	,576			
Arkadaşlarımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem.	,415			
Bağımsız Olma				
İşlerimde kendi kararlarım etkilidir.	,745			
İstediğim şeyi elde ettiğim zaman bunun sebebini genellikle kendi yeteneklerim olduğunu düşünürüm.	,580			
Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım.	,574			
İşimde geçmiş performansımın daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım.	,544	8,99	0,79	1,319
Kendi işimi kurabilirim.	,523	8	3	
Kararlarımı hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum.	,460			
İşten zorunlu olarak ayrılırsam işle ilgili kendime seçenekler oluşturabilirim.	,449			
Zor durumlarda seçenekler oluşturabilirim.	,427			
Dışa Açıklık				
Farklı insanlarla dostluklar kurabilirim.	,747			
Kendimde farklı işler yapabilecek enerjiyi hissedirim.	,674	7,56	0,72	1,104
Denemediklerimi denemekten çekinmem.	,601	5	9	
Risk Alma				
Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem.	,680			
Her işin bir riski vardır. İşimde her türlü riski göze alabilirim.	,654	7,15	0,73	1,189
Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam.	,549	3	3	
Risk almaktan çekinmem.	,473			
Toplam Açıklanan Varyans: 50,579; KMO: 0,931				

Araştırmacı tarafından var olduğu önceden bilinen ilişkinin doğru olup olmadığının test edilmesi amacıyla uygulanan doğrulayıcı faktör analizi (Coşkun vd., 2015, s. 266) bu çalışmada kullanılan ölçeklerin geçerliliğini test etmek amacıyla uygulanmıştır. Daha önce uygulanan açıklayıcı faktör analizinde ortaya çıkmış olan, ölçeğin 5 faktörlü yapısı doğrulayıcı faktör analizi ile teyit edilmiştir.

Tablo 4: Girişimcilik Eğilimi Ölçeğinin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları

Ölçek	Δx^2	df	$\Delta x^2/df$	RMSEA	CFI	IFI
Girişimcilik Eğilimi Ölçeği	1041,470	492	2,117	0,050	,907	,908

Modellerin sınanmasında genellikle Ki kare Uyum testi (Δx^2), yaklaşık hataların ortalama karekökü (RMSEA), fazlalık uyum indeksi (IFI), karşılaştırmalı uyum indeksi (CFI) değerleri incelenmektedir. Model uyumunun iyi olduğu durumda; Δx^2 anlamlı olmamalı, RMSEA değerinin kabul edilebilir sınır içinde 0,08 den küçük olmalı, CFI ve IFI değerleri ise kabul edilebilir sınırlar içinde 0,90 değerinden büyük olmalıdır (Meydan vd., 2011, s. 185). Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda girişimcilik eğilimi ölçeğinin iki faktörlü yapısı test edilmiş, doğrulanmıştır.

Çalışmada öğrencilerin ifadelerine verdiği cevapların ve boyutların ortalamaları ve standart hataları tablo 5 de görülmektedir.

Tablo 5: İfadelere Katılım Ortalaması ve Standart Hata Değerleri

Boyutlar ve İfadeler	Ort.	Std. Hata
Fırsatları Değerlendirme	4,00	,604
İşimi severek ve azimle yaparım.	4,19	,82
Yaptığım planları yürütebileceğimden çoğunlukla eminimdir.	3,91	,884
İş konusunda gelecekle ilgili etkili kararlar alabilirim.	4,04	,901
Elimdeki kaynakları bir araya getirerek verimliliğe dönüştürebilirim.	3,92	,843
Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim.	4,01	,854
İşimde yaratıcılık yönüm güçlüdür.	3,97	,944
İşimi gerçekleştirirken, herhangi bir ekip ya da kişiyle çalışabilirim.	4,08	,922
İşimde ve çalışmalarımında ortaya çıkan değişimlere açığımdır.	3,86	,924
Farklı işlere yönelik motivasyonum ve eğilimlerim güçlüdür.	4,0	,96
Bir işte ya da uygulamada liderliği ele almaktan çekinmem.	4,0	1,006
Yeterli çabayla, her türlü sorunu ortadan kaldırabiliriz.	4,11	,882
Başarıyı sağlayacak uygun yöntem ve tekniklerin arayışı içerisindeyimdir.	3,92	,892
Yenilik Yapma	3,72	,714
Yeni bir perspektiften bakmama imkan sağlayan proje ve işlerle uğraşırım	3,78	,927

Eski fikirlere ve uygulamalara meydan okumayı ve daha iyilerini araştırmayı severim.	3,88	,914
Yeni bir şeyleri denememe imkan veren projeler üzerinde çalışmayı severim.	3,92	,919
Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum.	3,61	,994
Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim.	3,65	1,01
Arkadaşlarımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem.	3,46	1,168
Bağımsız Olma	3,96	,590
İşlerimde kendi kararlarım etkilidir.	3,9	,918
İstediğim şeyi elde ettiğim zaman bunun sebebini genellikle kendi yeteneklerim olduğunu düşünürüm.	3,75	,988
Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım.	4,26	,833
İşimde geçmiş performansımın daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım.	4,26	,922
Kendi işimi kurabilirim.	3,64	1,08
Kararlarımın hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum.	4,18	,867
İşten zorunlu olarak ayrılırsam işle ilgili kendime seçenekler oluşturabilirim.	3,74	,933
Zor durumlarda seçenekler oluşturabilirim.	3,98	,865
Dışa Açıklık	3,92	,731
Farklı insanlarla dostluklar kurabilirim.	4,11	,948
Kendimde farklı işler yapabilecek enerjiyi hissederim.	3,95	,991
Denemediklerimi denemekten çekinmem.	3,91	1,003
Risk Alma	3,68	,733
Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem.	3,57	1,01
Her işin bir riski vardır. İşimde her türlü riski göze alabilirim.	3,74	,947
Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam.	3,65	,984
Risk almaktan çekinmem.	3,78	,983

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, öğrencilerin en fazla önemseydiği boyutlar fırsatları değerlendirme ve bağımsızlık boyutlarıdır. En az eğilimleri ise risk alma ve yenilik yapma boyutlarındadır. En fazla önem verilen ifadeler ise; “İşimi severek ve azimle yaparım. 4,19”, “Yeterli çabayla, her türlü sorunu ortadan kaldıracaktır. 4,11” “Karşıma çıkan fırsatları değerlendirebilirim. 4,01”, “Görevimin son derece zor olduğu zamanlarda elimden gelenin en iyisini yaparım. 4,26” ,“İşimde geçmiş performansımın daha iyi olabilmek için daha çok çaba harcamaya çalışırım. 4,26”, “Kararlarımın hayatımı şekillendirebileceğimi düşünüyorum.

4,18”, “Farklı insanlarla dostluklar kurabilirim. 4,11” ifadeleridir. Öğrencilerin özgüveni yüksek, kararlarına güvenen, dışa açık ve ilerlemeye açık bir profil sergilediği görülmektedir.

“Üzerinde çalıştığım bir konuda hata yapmaktan çekinmem. 3,57”, “Yeni bir durum ve uygulamaya adapte olmakta sorun yaşamam. 3,65”, “Kendi işimi kurabilirim. 3,64”, “Yeteneklerimi uygulayabilecek alanlar oluştururum. 3,61”, “Geçmişte başkaları tarafından kullanılmamış yeni yöntemlerle çalışmayı denerim. 3,65”, “Arkadaşımdan gelen bazı projelere katılmaktan çekinmem. 3,46” ifadeleri ise en az katılım gösterilen ifadelerdir. Bu ifadelere bakıldığında, kendi başlarına iş kurmaktan, yeni yöntemleri denemekten, diğerlerine iş konusunda katılmaktan ve hata yapmaktan çekindikleri söylenebilir.

Girişimcilik eğilimi ölçeğinde belirlenen boyutların çeşitli değişkenler (cinsiyet, yaş, medeni durum, iş durumu, iş fikri vb.) bakımından anlamlı farklılıklar gösterip göstermediğinin belirlenmesi amacıyla paket programlar aracılığı ile t testleri ve ANOVA testleri uygulanmıştır. Boyutlarda meydana gelen farklılıklardan anlamlı olanlar tablolar haline getirilmiş ve yorumlanmıştır. Anlamlı olmayan sonuçlara tablolarda yer vermeye gerek duyulmamıştır.

Gençlerin girişimcilik eğilimlerinde cinsiyete göre anlamlı bir farklılık meydana gelip gelmediğinin ölçülmesi amacıyla gerçekleştirilen t testi sonucuna göre; örnekleme dahil olan bireylerin girişimcilik eğilimlerinin alt boyutu olarak belirlenen; risk alma ve yenilik yapma boyutlarında anlamlı farklılıklar meydana geldiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Risk alma ve yenilik yapma konularında erkeklerin ortalamaları kadınlara oranla daha yüksek çıkmıştır.

Tablo 6: Cinsiyete Göre Girişimcilik Eğilimleri Boyutları t Testi Sonuçları

Boyut	Cinsiyet	n	Ort	Std. Sap.	t	P
Risk Alma	Kadın	264	3,58	0,71540	-3,858	0,000
	Erkek	181	3,84	0,73252		
Yenilik Yapma	Kadın	264	3,61	0,71773	-2,547	0,011
	Erkek	181	3,79	0,75660		

Gençlerin girişimcilik eğilimlerinde iş durumuna göre anlamlı bir farklılık meydana gelip gelmediğinin ölçülmesi amacıyla gerçekleştirilen t testi sonucuna göre; örnekleme dahil olan bireylerin girişimcilik eğilimlerinin alt boyutu olarak belirlenen; risk alma, yenilik yapma ve dışa açıklık boyutlarında anlamlı farklılıklar meydana geldiği sonuçlarına

ulaşmıştır. Risk alma, yenilik yapma ve dışa açıklık konularında herhangi bir işte çalışan bireylerin ortalamaları diğer gruba göre daha yüksek çıkmıştır.

Tablo 7: İş Durumuna Göre Girişimcilik Eğilimleri Boyutları t Testi Sonuçları

Boyut	İş Durumu	n	Ort	Std. Sap.	t	P
Risk Alma	Çalışıyor	64	3,87	,76375	2,238	0,026
	Çalışmıyor	381	3,65	0,72463		
Yenilik Yapma	Çalışıyor	64	3,86	0,74682	2,092	0,037
	Çalışmıyor	381	3,66	0,73361		
Dışa Açıklık	Çalışıyor	64	4,14	0,70553	2,554	0,011
	Çalışmıyor	381	3,88	0,73044		

Gençlerin girişimcilik eğilimlerinde iş fikrine sahip olma durumuna göre anlamlı bir farklılık meydana gelip gelmediğinin ölçülmesi amacıyla gerçekleştirilen t testi sonucuna göre; örnekleme dâhil olan bireylerin girişimcilik eğilimlerinin tüm boyutlarında anlamlı farklılıklar meydana geldiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Girişimcilik eğiliminin tüm boyutlarında bir iş fikrine sahip olanların ortalama puanları diğerlerine oranla daha yüksek çıkmıştır.

Tablo 8: İş Fikrine Sahip Olma Durumuna Göre Girişimcilik Eğilimleri t Testi Sonuçları

Boyut	İş Fikri	n	Ort	Std. Sap.	t	P
Risk Alma	Var	206	3,8507	0,68020	3,508	0,000
	Yok	239	3,5513	0,75087		
Yenilik Yapma	Var	206	3,8573	0,71801	4,512	0,000
	Yok	239	3,5473	0,72673		
Dışa Açıklık	Var	206	4,0316	0,70510	2,853	0,005
	Yok	239	3,8347	0,74288		
Fırsatları Değerlendirme	Var	206	4,1125	0,58141	3,508	0,000
	Yok	239	3,9135	0,60924		
Bağımsız Olma	Var	206	4,0807	0,62244	3,816	0,000
	Yok	239	3,8698	0,54351		

Sonuç ve Tartışma

Geleceğin iş dünyasına katılacak, bu dünyayı katkı sağlayacak ve yönetecek olan gençlerin girişimcilik eğilimleri konusundaki durumlarının incelenmesi büyük öneme sahip olan konulardan biridir. Gençlerin yoğun olarak bulunduğu üniversiteler gençlerin algılarıyla ilgili araştırmalar için uygun yerlerdir. Sakarya Üniversitesi gençleri üzerine gerçekleştirilen bu çalışmada çeşitli sonuçlara ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan kısaca bahsetmek gerekirse;

Gençlerin girişimcilik eğilimlerini ölçmek için kullanılan ölçeğe uygulanan açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçları ölçeğin 5 boyuttan oluştuğu sonucunu ortaya koymuştur. Bu boyutlar; fırsatları değerlendirme boyutu, yenilik yapma boyutu, bağımsız olma boyutu, dışa açıklık boyutu ve risk alma boyutlarıdır. Gerçekleştirilen analizler bu boyutlar üzerinden değerlendirilmiştir. Öğrencilerin bağımsızlık ve fırsatları değerlendirme konusunda kendilerine güvendikleri, yenilik ve risk alma konusunda ise kendilerine güven duymadıkları sonucu çıkmıştır. Bu bağlamda ilgili derslerde gençlere yeniliğe açıklık eğitimleri verilebilir. Risk yönetimi konusunda derslere eklemeler yapılabilir.

Yapılan t testlerinde cinsiyete göre; risk alma ve yenilik yapma boyutlarında anlamlı farklılıklar meydana geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Erkeklerin ortalamalarının söz konusu olan iki boyut içinde, kadınlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Girişimcilikte riskler ve yenilikler konusunda erkeklerin daha cesur hareket edebildikleri söylenebilir.

Yapılan t testlerinde iş durumuna göre; risk alma, yenilik yapma ve dışa açıklık boyutlarında anlamlı farklılıklar meydana geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Herhangi bir işte çalışanların ortalamalarının söz konusu olan üç boyut içinde, çalışmayanlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Girişimcilikte riskler, yenilikler ve dışa açık olma konularında çalışan bireylerin, çalışmayanlara göre daha cesur hareket edebildikleri söylenebilir. Bunun sebebi iş hayatında kazanılan tecrübeler olabilir. İşten elde edilen deneyimler girişimcilik eğilimleri üzerinde olumlu etki oluşturabilir.

Yapılan t testlerinde iş fikrine sahip olma durumuna göre; girişimcilik eğiliminin tüm boyutlarında anlamlı farklılıklar meydana geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Girişimcilik iş fikrine sahip olanların ortalamaları, tüm boyutlar için iş fikri olmayanlara göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Gençlerin girişimcilik eğiliminde iş fikri büyük önem arz etmektedir. Gençlerin zihninde bir fikrin var olması girişimciliğe yönelme konusunda büyük etkenlerdendir. Girişimcilik fikrinin oluşmasına katkı sağlanması için gençlerin girişimcilikle ilgili eğitilip yönlendirilmesi gerekir. Bu sayede daha sağlam fikirler üzerine temel atılıp, başarıya ulaşılabilir.

Elde edilen bu sonuçlar; (Çuhadar & Altınel, 2016), (Doğaner & Altunoğlu, 2010), (Sarıtaş & Duran, 2017), (Özkan & Temeloğlu, 2017), (Aksoy & Yalçınsoy, 2017) çalışmalarında elde edilen sonuçlarla bazı noktalarda uyum gösterirken; (Bruhn & Zia, 2013),

(Aslan , Yıldız , & Direzinci, 2017), (Özcan, Çeltek, Sönmez , & Kırım, 2018) çalışmalarından elde edilen sonuçlarla uyum göstermemektedir.

Yapılan araştırma sonucunda gençlerin girişimcilik eğilimlerinin iyileştirilmesi ve gelişimi için kamu kurum ve kuruluşları tarafından farklı projeler geliştirmesi önerilebilir. Girişimcilik özelliğini taşıyan işletmeler ile bağlantılı olarak yürütülecek projeler ile gençlerin girişimcilik fikirleri geliştirilebilir. Girişimciliğe adım atmaya düşünen gençlerin devlet desteği hakkında bilgi sahibi olması için çeşitli iletişim kanalları vasıtasıyla eğitimler sunulabilir.

Konuyla ilgili benzer çalışmalar gerçekleştirecek araştırmacılara çeşitli önerilerde bulunulabilir. Ülke nüfusunun dörtte birini oluşturan gençlerin azımsanamayacak kadar çoğunluğu oluşturduğundan, gençlerin girişimcilik algıları üzerine gerçekleştirilen çalışmaların eksikliğini giderilmesi için başka bölgelerde de benzer çalışmalar yapılabilir. Sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel olarak farklılık gösteren bölgelerin gençlerine uygulanacak benzer çalışmalarda çeşitli karşılaştırmalar gerçekleştirilebilir. Daha büyük örneklem ile daha genel sonuçlara ulaşılabilir.

Kaynakça

- Ağca, V., & Yörük, D. (2006). Bağımsız Girişimcilik ve İç Girişimcilik Arasındaki Farklar: Kavramsal Bir Çerçeve. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(2), 155-173.
- Aksoy , C., & Yalçınsoy, A. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 9(4), 341-359.
- Altan, M. (2012). Her Alanda Yeni Steve Jobs'lar Yaratmak İçin Girişimci Öğretim ve Girişimci Öğretim Üyeliği. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 2(4), 1-8.
- Arıkan, S. (2002). *Girişimcilik Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Konular* (1 b.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Aslan , H., Yıldız , B., & Direzinci, A. (2017). Öğrencilerin Girişimcilik Dersi Kazanımlarının Girişimcilik Eğilimi ve İnovasyon Yeteneği Üzerine Etkisi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*(51), 524-538.
- Aykan, E. (2004). Kayseri'de Faaliyet Gösteren Girişimcilerin Liderlik Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(16).
- Aytaç, Ö. (2006). Girişimcilik: Sosyo-Kültürel Bir Perspektif. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(15), 139-160.

- Bruhn, M., & Zia, B. (2013). Stimulating managerial capital in emerging markets: the impact of business training for young entrepreneurs. *Journal of Development Effectiveness*, 5(2), 232-266.
- Büyük, Ö. (2014). *Girişimcilik Üzerine Notlar* (1 b.). Paradigma Akademi.
- Ceptureanu, S., & Ceptureanu, E. (2015). Challenges and Barriers of European Young Entrepreneurs. *Management Research & Practice*, 7(3), 34-58.
- Coşkun, R., Altunışık, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2015). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS uygulamalı* (8 b.). Sakarya: Sakarya Yayıncılık.
- Cull, J. (2006). Mentoring Young Entrepreneurs: What Leads to Success? *International Journal of Evidence Based Coaching and Mentoring*, 4(2), 12-18.
- Çuhadar, M., & Altınel, M. (2016). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Analizi: Ortaöğretim Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. *Turizm Akademik Dergisi*, 3(2), 1-14.
- Doğaner, M., & Altunoğlu, A. (2010). Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 103-110.
- Edelman, L., Manolova, T., Shirokova, G., & Tsukanova, T. (2016). The Impact of Family Support on Young Entrepreneurs' Start-up Activities. *Journal of Business Venturing*, 31(4), 428-448.
- Gümüş, N., Kandemir, O., & Benli, T. (2017). Kastamonu Üniversitesi 'nde Eğitim Gören Türk Dünyası Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(11), 1090-1110.
- Halis, M. (2009). *Turizm İşletmeleri* (2 b.). (Ş. Demirkol, & B. Zengin, Dü) Değişim Yayınları.
- Hickie, J. (2011). The Development of Human Capital in Young Entrepreneurs. *Industry and Higher Education*, 25(6).
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*. Ankara: Asil Yayınları.
- Kline, R. (2011). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* (3 b.). New York: The Guilford Press.
- Langevang, T., Namatovu, R., & Dawa, S. (2012). Beyond necessity and opportunity entrepreneurship: motivations and aspirations of young entrepreneurs in Uganda. *International Development Planning Review*, 34(4).
- Marangoz, M. (2013). *Girişimcilik* (2 b.). İstanbul: Beta.

Meydan , C., Basım, N., & Çetin , F. (2011). Örgütsel Adalet Algısı ve Örgütsel Bağlılığın Tükenmişlik Üzerine Etkisi: Türk Kamu Sektöründe Bir Araştırma. *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*(57), 175-200.

Özcan, B., Çeltek, E., Sönmez , N., & Kırım, B. (2018). Girişimci Kişilik Özelliklerinin ve Girişimcilik Eğitiminin Girişimcilik Eğilimine Etkisi. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*(18. EYİ Özel Sayısı), 37-54.

Özkan, Ç., & Temeloğlu, E. (2017). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Girişimcilik Hislerinin Girişimcilik Potansiyelleri Üzerine Etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(52), 1124-1129.

Sarıtaş, A., & Duran, G. (2017). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinin Tespitine İlişkin Bir Araştırma. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 147-165.

Tilley, F., & Young, W. (2006). Sustainability Entrepreneurs. *Greener Management International*(55), 79-92.

Tomak, S. (2015). *Girişimcilik ve Küçük İşletme Yöneticiliği* (5 b.). Ankara: Detay Yayıncılık.

Top, S. (2006). *Girişimcilik Keşif Süreci* (1 b.). Beta Yayıncılık.

Tutar, H. (2013). *İşletme Yönetimi* (2 b.). Seçkin.

Yılmaz, E., & Sünbül, A. (2009). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Girişimcilik Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21, 195-203.

Yirik, Ş., & Ilgaz Yıldırım, B. (2014). turizm Sektöründeki Kadın Girişimcilerin Bireysel Değerlerinin Demografik Özellikleri Açısından İncelenmesi: Antalya İli Örneği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(26), 361-378.